

Legal Alert

Zmiana przepisów dotyczących modyfikacji powództwa

Kwiecień 2010

W dniu 19 kwietnia 2010 roku weszła w życie nowelizacja Kodeksu postępowania cywilnego (ustawa z dnia 17 grudnia 2009 roku, Dz.U.10., nr 7, poz. 45, dalej „Nowelizacja”), która wprowadziła obowiązek dokonywania zmiany powództwa wyłącznie w piśmie procesowym.

Zmiana przedmiotowa powództwa (modyfikacja powództwa) oznacza jego zmianę w zakresie żądania i/lub podstawy faktycznej powództwa. W przypadku zmiany żądania chodzi o jego zmianę jakościową (np. żądanie zapłaty odszkodowania zamiast wydania rzeczy) lub zmianę ilościową (np. żądanie zapłaty większej kwoty). Zmiana żądania może także polegać na wystąpieniu z nowym roszczeniem obok dotychczasowego (np. ogłoszenie roszczenia o zapłatę odsetek ustawowych).

Zmiana podstawy faktycznej polega na oparciu tego samego żądania na zupełnie innym podłożu faktycznym (np. gdy żądanie zapłaty uzasadniono zawartą umową, a potem przy zmianie okoliczności, gdy okazało się, że umowa jest nieważna – bezpodstawnym wzbogaceniem).

Nie stanowi natomiast zmiany powództwa jego doprecyzowanie, to jest bliższe określenie żądania, ani uzupełnienie okoliczności faktycznych podanych pierwotnie w pozwie.

Dotychczasowy stan prawny

Zgodnie z obowiązującymi dotychczas przepisami zmiana powództwa mogła zostać dokonana na rozprawie ustnie, ewentualnie w załączniku do protokołu. W praktyce zdarzało się, że sądy zobowiązywały stronę powodową (szczególnie, gdy była reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika) do złożenia stosownego pisma procesowego, w którym precyzyjnie wskaże zmienione żądanie czy też podstawę faktyczną tego żądania. Tym niemniej, powód miał prawo dokonać zmiany swojego żądania także ustnie na rozprawie.

Co się zmieniło?

Aktualnie zmiana powództwa będzie musiała być dokonana w formie pisma procesowego, spełniającego wymagania przewidziane dla pozwu.

Znowelizowana procedura dotycząca zmiany przedmiotowej powództwa będzie miała zastosowanie we wszystkich postępowaniach sądowych, a więc także w postępowaniu nieprocesowym, w którym w miejsce powództwa strona zgłasza żądanie w formie wniosku. Jedynie w sprawach o roszczenia alimentacyjne zmiana powództwa może być nadal dokonana ustnie, tj. zgłoszona w trakcie rozprawy do protokołu.

Przepisy przejściowe

W sprawach wszczętych przed dniem wejścia w życie Nowelizacji, do czasu zakończenia postępowania w danej instancji, stosuje się przepisy dotychczasowe. Nowelizacja nie będzie zatem miała zastosowania do spraw sądowych będących w toku i niezakończonych w danej instancji.

Podsumowanie

Obligatoryjna zmiana powództwa w formie pisemnej pozwoli uniknąć wątpliwości dotyczących treści zmienionego żądania czy też przytoczonej przez powoda nowej podstawy faktycznej żądania. W praktyce zdarzało się, iż zmiana powództwa dokonywana ustnie do protokołu rozprawy była zapisywana w protokole niedokładnie lub strona zgłaszająca takie żądanie sama niejasno je formułowała. Tymczasem określenie żądania powództwa oraz przytoczenie jego podstawy faktycznej jest obowiązkiem powoda, w którym sąd nie może strony wyręczyć. Żądanie powództwa oraz wskazana przez powoda podstawa faktyczna powództwa determinują przebieg całego postępowania sądowego, a sąd nie ma prawa wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzać ponad żądanie powoda.

W tym kontekście Nowelizację należy ocenić pozytywnie jako zmierzającą do usprawnienia postępowania sądowego.

Kontakt
Elżbieta Solska
E-mail ►
+48 22 50 50 721

